

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๖๐๒/ว ๙๓

ภาคผนวก ฐ

กองบัญชาการ

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

ถนนอุทองนอก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง การกำหนดรูปแบบและแนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๑๘/ว ๒๖๘๖ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. แนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยในอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒ แผ่น
  ๒. รูปแบบประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย จำนวน ๑ แผ่น
  ๓. รูปแบบประกาศการสิ้นสุดสาธารณภัย จำนวน ๑ แผ่น

ตามที่อ้างถึง กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด ทุกจังหวัด พร้อมรูปแบบประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง นั้น

กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติได้ดำเนินการทบทวนรูปแบบและกำหนดแนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย เพื่อให้ขั้นตอนดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอส่งแนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยในอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร พร้อมรูปแบบประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยและรูปแบบประกาศการสิ้นสุดสาธารณภัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยตามที่กำหนดไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เมื่อได้มีการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยแล้ว หากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นนั้นเป็นภัยพิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัย ก็ให้ดำเนินการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกฤษฎา บุญราช)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๖๓๗ ๓๓๗๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๐๐๒๙

“ร่วมใจประสาน มาตรการองค์กร สัญจรปลอดภัย เสริมวินัย ปก.”

**แนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย
ในอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร**

๑. วัตถุประสงค์

การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ทราบและใช้เป็นหลักฐานยืนยันข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่

(๒) เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๓) เพื่อให้ผู้ประสบภัยทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงในการขอหนังสือรับรองการเป็นผู้ประสบภัยตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. ความหมายของ “สาธารณภัย”

พื้นที่ที่จะประกาศเป็นเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย จะต้องเป็นสาธารณภัยตามนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ กล่าวคือ

“สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย ภัยแล้ง ภัยอุทกภัย ภัยไข้เจ็บ โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

“ภัยทางอากาศ” หมายความว่า ภัยอันเกิดจากการโจมตีทางอากาศ

“การก่อวินาศกรรม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวน ขัดขวางหน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอื่นเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมืองการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

๓. ผู้มีอำนาจออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้มีการออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย โดยผู้มีอำนาจออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย ได้แก่

๓.๑ ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะผู้ว่าราชการจังหวัด กรณีเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่จังหวัด

๓.๒ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในฐานะผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กรณีเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้ การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และประโยชน์ในการบริหารจัดการสาธารณภัยเพื่อให้ผู้ประสบสาธารณภัยได้รับการช่วยเหลือและสงเคราะห์จากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเร่งด่วน

๔. แนวทางการออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย

๔.๑ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้ว่าราชการท้องถิ่นรายงานให้ผู้ว่าราชการอำเภอทราบเพื่อรายงานต่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตกรุงเทพมหานครให้ผู้ช่วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรายงานผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบ

ทั้งนี้ ในการรายงานให้รายงานในทุกช่องทางที่สามารถกระทำได้

๔.๒ เมื่อผู้อำนวยการจังหวัดหรือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ได้รับรายงานตามข้อ ๔.๑ แล้ว ให้เรียกประชุม กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) หรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.) แล้วแต่กรณี เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินสถานการณ์ที่ได้รับจากพื้นที่ว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวเป็น “สาธารณภัย” ตามนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ และมีความจำเป็นต้องประกาศเป็นเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยหรือไม่

๔.๓ กรณีกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) หรือ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.) พิจารณาแล้วเห็นว่าการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่ ก็ให้ผู้อำนวยการจังหวัดหรือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี ออกประกาศดังกล่าว โดยรูปแบบของประกาศ ปรากฏตามแบบประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยแนบท้ายนี้

๔.๔ กรณีสาธารณภัยที่เกิดขึ้นนั้น ปรากฏชัดเป็นที่ทราบโดยทั่วไป ผู้อำนวยการจังหวัดหรือผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี สามารถออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยได้ทันที แล้วแจ้งให้กองอำนาจการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) หรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.) แล้วแต่กรณี ทราบในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้

๔.๕ เมื่อสาธารณภัยยุติแล้ว ให้ประกาศวันสิ้นสุดของสาธารณภัยตามรูปแบบประกาศแนบท้ายนี้

๔.๖ เมื่อออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยหรือประกาศวันสิ้นสุดสาธารณภัยแล้ว ให้ติดประกาศ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ศาลว่าการกรุงเทพมหานครและสำนักงานเขต ในพื้นที่เกิดสาธารณภัย และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน พร้อมรายงานให้ผู้อำนวยการกลางทราบภายในสี่สิบสี่ชั่วโมง

ประกาศกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (จังหวัด/กรุงเทพมหานคร)
เรื่อง เขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย ในพื้นที่ .....

ด้วยได้เกิดสถานการณ์.....(ให้ระบุประเภทสาธารณภัย สาเหตุการเกิดสาธารณภัยและ
ช่วงเวลาที่เกิดสาธารณภัยโดยสังเขป).....ในเขตพื้นที่.....(ให้ระบุบริเวณ สถานที่ หมู่บ้าน
ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด/กรุงเทพมหานคร)..... ซึ่งมีผลกระทบต่อสาธารณสุข
และก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน
หรือของรัฐ อันเป็นสาธารณภัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการจัดการสาธารณภัยให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ ผู้อำนวยการจังหวัด/ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร จึงประกาศให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตพื้นที่
ประสบสาธารณภัย เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง
เข้าดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในเขตพื้นที่ประสบภัยดังกล่าว ภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
พ.ศ. ๒๕๕๐ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
จังหวัด แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครหรือแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกฎหมาย
ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องโดยเร็วต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ .....เดือน..... พ.ศ. ....

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

ประกาศกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (จังหวัด/กรุงเทพมหานคร)
เรื่อง การสิ้นสุดสาธารณภัยในเขตพื้นที่ .....

ตามที่ได้มีประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย..... (ให้ระบุประเภทสาธารณภัย สาเหตุ
การเกิดสาธารณภัยและช่วงเวลาที่เกิดสาธารณภัยโดยสังเขป) ประกาศ ณ วันที่ .....
ในเขตพื้นที่..... (ให้ระบุบริเวณ สถานที่ หมู่บ้าน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต
จังหวัด/กรุงเทพมหานคร) ซึ่งมีผลกระทบต่อสาธารณสุขและก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกายของประชาชน
หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อันเป็นสาธารณภัยตามพระราชบัญญัติป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

บัดนี้ สาธารณภัยในเขตพื้นที่ตามประกาศดังกล่าวได้สิ้นสุดลงแล้ว เมื่อวันที่ .....

ประกาศ ณ วันที่ .....เดือน..... พ.ศ. ....

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร